

تفکر مادی؛ تفکر معنوی

محمدرضا طبیبزاده



تهران، ۱۳۹۵

چندی پیش که بی اثر مارک توآین به نام «غریبه‌ی مرموز»^۱ به دستم رسید. این اثر جزو آخرین آثار مارک توآین بود و پس از مطالعه‌ی آن دریافتم که از کارهای قبل او بسیار «تام‌سایر»، «ماجراهای هاکلیفرین» و ... بسیار متفاوت بوده و بر خلاف آنها از روحیه‌ی ضعیف‌شده‌ی نویسنده و بدبینی او حکایت می‌کرد. این اثر سواد اینجانب تحت عنوان «هابوریم و بچه‌های دهکده» به زبان فارسی برگردانده شد. در حین ترجمه‌ی این اثر، افکار و ایده‌های عنوان‌شده در کتاب که انسان را موجودی رذل و پست‌تر از حیوانات معرفی می‌کرد، مرا به شدت به فکر فرو برد و به آن داشت تا به علل تغییر نظر این نویسنده پردازم و منشأ این نوع دیدگاهش را بررسی کنم و نیز بدین ترتیب از تأثیر احتمالی سوء آن بر خوانندگان این ترجمه ممانعت نمایم.

بنا بر گفته‌ی بسیاری از منتقدین ادبی آن زمان نیز، حوادث نامطلوب و



ناگواری که به کرات در اواخر عمر مارک توآین برای او روی داده بود. دلیل اصلی بدبینی مفرط او نسبت به نوع انسان شده بود.

نوشته‌ای که در بخش اول این کتاب، تقدیم خوانندگان عزیز شده، نتیجه‌ی مقایسه‌ی دیدگاهی است که مارک توآین را در واپسین لحظات عمرش به تاریک‌بینی و نومیدی کشاند، با دیدگاهی که بسیاری از انسان‌های متعالی اتخاذ می‌کنند و آنها را حتی در بدترین شرایط و احوال زندگی، سرزنده و شاداب حفظ می‌کند.

قسمت دوم کتاب تحت عنوان «یادداشت‌های عمر» مجزا از بخش اول بوده و اغلب، شامل جریانات شخصی است که به صورت گفتارهای کوتاه به خوانندگان گرامی عرضه می‌شود و امید دارم برای خوانندگان محترم، مفید واقع شود.

محمدرضا طبیب‌زاده